

ÖZGÜR VE ÖZGÜN...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 17 Eylül 2014 10:29 -

Yeni öğretim yılı başlıyor. Ana babalar, ilkokul birinci sınıf öğrencilerini hafta başında öğretmenlerine teslim etti bile. Şimdi ikinci sınıftan on ikinci sınıfa kadar milyonlarca öğrencimiz, hayata daha kaliteli birer insan olarak katılabilmek için sevgili öğretmenlerine kavuşuyor.

Eğitimimizin bin bir sorunu var. Hükümetlerin yaptığı kötü eğitim programları ve yarattıkları kargaşa olmasa bile artan nüfus, yeni teknoloji ve eğitim usullerinin devreye girmesi, çoğalan ve güncellenen bilgiler nedeniyle bu sorunlar az veya çok hep olacak.

Yeni öğretim yılında meslektaşlarıma başarılar dilerken, onların üstesinden gelebilecekleri bir konudan söz edeceğim. Bu, **özgür ve özgün** insan yetiştirme sorunudur.

EZBERCİLİKTEN YARATICILIĞA

Eğitim anlayışımız ezberci bir gelenekten geliyor. Öğretmenin öğrencilerde bir an önce ve eğitimin her basamağında yaratıcı düşünce ve davranışı geliştirmesi gerekiyor. Kendilerine nasıl bir program dayatılırsa dayatılsın, her öğretmen kendi tutumu ile bunu başarabilir. Hiçbir güç ona bu konuda müdahale edemez. Öğretmenliğin bir bilgi aktarıcılık değil, kişilik geliştirme özelliği de buraya dayanır. Bizim en çok minnet duyduğumuz, unutamadığımız öğretmenler de bunlardır. Onlar bizim yeteneklerimizi açığa çıkarmaya çalışmışlar, öğrencilerine özgüven aşılamışlardır.

“BENİM MELEK ANNEM”

Ortaokul öğrencilerine Türkçe dersine girerken, sınıfların birinde yaptığım bir kompozisyon dersini hiç unutmuyorum. Öğrencilere “*Annenizi anlatan bir yazı yazın*” dedim. Dersin sonunda kâğıtları topladığımda hemen bütün yazıların başlığının “*Annem*” olduğunu hayretle gördüm.

Bu anların değil, benim bir eksikimdi. Demek ki önceden bu konuya dikkatlerini çekmemişim.

ÖZGÜR VE ÖZGÜN...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 17 Eylül 2014 10:29 -

Ertesi derste herkesin kağıdını kendisine verdim ve bu başlıklardaki tekdüzeliğe dikkat çektim. Böyle olmamalıydı. Herkesin başlığı farklı olmalıydı. Anneler yalnızca “*Annem*” başlığı ile mi anlatılacaktı? Bunun yerine her biri yazının içeriğine uygun onlarca, yüzlerce başlık bulunabilirdi. Birkaç örnek verdim:

Benim Annem, Dünyanın En İyi Kadını, Mahallenin Ayşe Ablası, Melek Kadın, Sevgili Anneciğim...

Sonra yazılarını yeni bir başlıkla yeniden yazmalarını istedim. Böylece ilk yazılarında işaretlediğim hataları da düzelterek ve yazıya daha bir özgünlük kazandıracaklardı.

İnanınız, nerdeyse sınıftaki öğrenci yazısı kadar başlık ortaya çıktı. Hiçbiri artık ilk kullandıkları başlığı ve benim örnek olarak verdiklerimi kullanmamıştı. (Bir öğrencinin konuyu öğrenip öğrenmediği, ilk sınavda değil, hatalarını gösterdikten sonra yapılan ikinci sınavda anlaşılır.)

BİR BURUN HİKÂYESİ

Resim, Ankara 50. Yıl Lisesi Orta Kısım 2-C şubesinde Mayıs 1991'de çekilmiştir. Öğrenciler bir açık oturumda farklı görüşlerini dile getiriyorlar.

Birkaç yıl önce bir kitap fuarında orta yaşlı bir erkek bulunduğum stantta yanıma yaklaştı, elimi öpmeye çalışarak:

— *Hocam, dedi. Bilseniz ben size ne kadar çok şey borçluyum. Siz banım hayatımı değiştirdiniz?*

— *Hayrola ben sana ne yaptım ki! dedim.*

— *Siz, dedi, bize bir gün sınıfta bir kompozisyon yazdırdınız. Bir arkadaşımızı tahtaya dikerek “Bu arkadaşınızı tasvir eden bir yazı yazın” dediniz. Yazdık. Ben “Arkadaşımızın yüzünün ortasında bir burnu var” diye bir cümle yazmıştım. Siz bu cümleyi beğenmediniz. “Nasıl bir*

ÖZGÜR VE ÖZGÜN...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 17 Eylül 2014 10:29 -

burun, biraz ayrıntı anlatmalısın. Bir gaga burun mu? Burun uzun mu, yassı mı? Rengi ne? Burun delikleri geniş mi, dar mı? Bunları ve başka özelliklerini yazmalısın” dediniz. Ve burnu yeniden tasvir ettim. İşte bu olay benim hayatımı değiştirdi. Artık ayrıntıya dikkat etmeliydim ve kendime özgü bir üslubum olmalıydı. O tarihten sonra hiçbir burun artık benim için yalnız bir burun, hiçbir ağız benim için artık yalnızca ağız değil.

— *Şimdi mesleğin ne?* diye sordum.

— *Tiyatrocuym, dedi. Oyunları sahneye koyuyormuş.*

Bu karşılaşma İzmir’de oldu. Hamit, bir süre sonra yeni bir oyununu Ankara’ya getirdi ve beni de oyunu izlemeye davet etti. Oyunun başlamasına on dakika kala, onu görmek ve hoş geldin demek için perdeyi aralayıp sessizce salonu girdim. Sahnede oyunun son provaları yapılıyordu. Beni görünce heyecanlandı. Sahneden indi ve boynuma sarıldı. Sonra arkadaşlarına dönerek beni onlara takdim ederken onun hayatında önemli bir yere sahip olduğumu söyledi.

—*Bari şu burun hikâyesini de anlat!* dedim. Onlara da anlattı. Oyuncular, yöneticilerine burnu ayrıntılı olarak anlatmasını öğreten Türkçe öğretmenini alkışladılar!

Hangi cumhurbaşkanı, hangi başbakan, hangi Millî Eğitim Bakanı, bir öğretmeni öğrencilerinin annelerini anlatan bir yazı için farklı başlıklar düşünmeleri konusunda onları özendirmesini önleyebilir? Buna hangi okul müdürünün gücü yeter? Ya da bir burnu herkesten farklı tasvir etmeyi? (14 Eylül 2014)